

פְּשׁוּט לְשׁוֹן

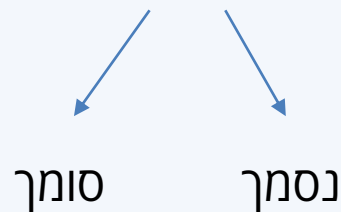
צירופים שמניים
סמיכות

מהי סמיכות?

צירוף סמיכות נוצר מצירוף שני שמות עצם (על פי רוב) היוצרים יחידת משמעות אחת. משם העצם בגדים (פריט לבוש בפני עצמו) ומשם העצם חורף (עונה בשנה) ניתן ליצור משמעות אחת. נהפוך אותם לצירוף סמיכות- בגדי חורף.

ממה בנויה סמיכות?

סמיכות בנויה משתי מילים
המילה הראשונה נשענת על המילה
השנייה ולכן נקראת- נסמך (נמצא ליד)
המילה השנייה נקראת סומך.
אנחנו זוכרים את זה לפי נ"ס

דוגמה

מבחני הקיץ נערכים בסוף אוגוסט.

נלך לפי נ"ס

המילה מבחנים היא **נסמך (נשענת)** על המילה הקיץ **סומר**.

שינויים בסמיכות

(1) בסמיכות מ' הרבים נשמטת
ימים+קִיץ=ימי הקיץ
תלמידים+כיתה=תלמידי הכיתה

(2) האות ה"א שמציינת סיומת נקבה הופכת לת' בסמיכות
מדינה + ישראל=מדינת ישראל
תלמידה + כיתה=תלמידת כיתה

ריבוי הסמיכות-דוגמות

כדי ליידע צירוף סמיכות נהפוך את
הנסמך (המילה הראשונה) מיחיד לרבים.

יחיד

בית ספר

ברבים

בתי ספר

יחיד

תלמיד הכיתה

ברבים

תלמידי הכיתה

שימו לב

קיימים צירופי סמיכות שגם הנסמך וגם
הסומך כבר מופיעים בצורת הריבוי – בתי
קברות, בתי חרושת ועוד.
אלו מקרים ספציפיים .

פְּשוּט לְשׁוֹן

יידוע הסמיכות

בצירוף סמיכות ניתן ליידע את הסומך (המילה השנייה) בלבד.

קיימות מספר דרכי יידוע:

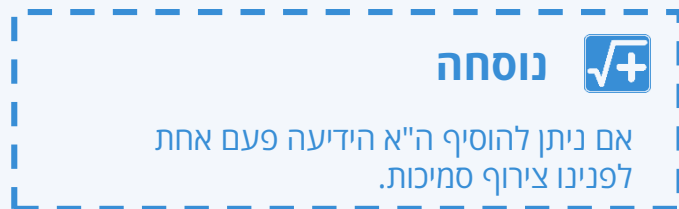
(1) ה"א הידיעה - שפת האם

(2) כינוי שייכות- שפת אמו

(3) כינוי רומז- בתי הספר **הללו**

(4) שם עצם פרטי- ממשלת **ישראל**

הנוסחה שלנו לזיהוי סמיכות

לדוגמה

כוחות משטרה הגיעו למקום האירוע.

הצירוף כוחות משטרה הוא צירוף סמיכות משום שניתן להוסיף לו ה"א הידיעה פעם אחת.

כוחות המשטרה

שיבושים בסמיכות

אחת השאלות שאפשר לשאול עוסקת בשיבוש הנפוץ בו מוסיפים ה"א הידיעה לנסמך (המילה הראשונה) ולא לסומך (המילה השנייה).

שימו לב

בסמיכות אפשר ליידע את המילה השנייה בלבד

דוגמה

הורדנו את הבגדי קיץ לקראת המעבר.
זוהי צורה שגויה שכן אפשר ליידע את הסומך בלבד.

תיקון

הורדנו את בגדי הקיץ לקראת המעבר.

נימוק

ניתן ליידע את הסומך בלבד.

שיבושים בסמיכות

הכלל-לסומך אחד יש נסמך אחד בלבד.

השיבוש

תלמידי ומורי הכיתה יצאו לטיול שנתי.

התיקון

תלמידי הכיתה **והמורים** יצאו לטיול שנתי.

הנימוק

לסומך אחד יש נסמך אחד בלבד.

שימו לב

לסומך יש נסמך אחד בלבד.

מה עכשיו עושים?

הבנתם?

יופי!

זה הזמן לצפות בסרטון הסבר קצר ולתרגל באמצעות סרטוני תרגול.

שימו לפנינו נושא כפול- סמיכות ברמת חלקי הדיבר

וברמת התחביר- ניתן כבר להיבחן על תקינות לשונית-שיבושים בצירופי סמיכות.

אנחנו ממליצים גם לתרגל מבחנים עם תשובות אונליין.

לכל המצגות והבחינות
plashon.com

פְּשׁוֹט לְשׁוֹן

פשוט לשון-נאווה מילר